

Tiedotusyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 48/16
Luxemburgissa 4.5.2016

Tuomiot asioissa C-358/14, Puola v. parlamentti ja neuvosto; C-477/14, Pillbox 38 (UK) Limited v. Secretary of State for Health ja C-547/14, Philip Morris Brands SARL ym. v. Secretary of State for Health

Euroopan unionin uusi tupakkatuotedirektiivi on pätevä

Sekä pakkausten laaja yhtenäistäminen että mentolisavukkeiden tuleva kieltäminen unionissa ja sähkösavukkeisiin sovellettava erityissäännöstö ovat laillisia

Uudella vuoden 2014 tupakkatuotedirektiivillä¹ pyritään yhtäältä helpottamaan tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa pitäen lähtökohtana ihmisten terveyden suojelun korkeaa tasoa ja toisaalta täyttämään tupakoinnin torjuntaa koskevan WTO:n puitesopimuksen² mukaiset unionin velvoitteet.

Kyseisessä direktiivissä säädetään muun muassa kiellosta saattaa 20.5.2020 alkaen³ markkinoille tupakkatuotteita, joissa on jokin tunnusomainen maku, ja tupakkatuotteiden pakkausmerkintöjen ja pakkausten yhtenäistämisestä. Siinä otetaan lisäksi käyttöön sähkösavukkeisiin sovellettava erityisjärjestelmä.

Puola riitauttaa Romanian tukemana unionin tuomioistuimessa mentolisavukkeita koskevan kiellon (asia C-358/14). Kahdessa muussa asiassa (C-477/14 ja C-547/14) High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (alioikeus (Englanti ja Wales), Queen's Bench -osasto (hallintoasioiden jaosto)) tiedustelee unionin tuomioistuimelta, ovatko eräät tupakkatuotedirektiivin säännökset päteviä.

Tänään antamallaan tuomioilla **unionin tuomioistuin hylkää Puolan kanteen ja vahvistaa tutkimiansa direktiivin säännösten pätevyyden.**

Unionin tuomioistuin toteaa **aluksi mentolisavukkeita koskevasta kiellosta**, että tupakkatuotteilla, joissa on jokin tunnusomainen maku (riippumatta siitä, onko kyse mentolista tai jostakin muusta maku- tai aromiaineesta), on yhtäältä toisiaan vastaavat objektiiviset ominaisuudet ja toisaalta samankaltaiset vaikutukset tupakan käytön aloittamiseen ja tupakoinnin ylläpitämiseen. Se huomauttaa, että mentolin miellyttävällä maulla pyritään siihen, että tupakkatuotteet ovat kuluttajien kannalta houkuttelevampia, ja että kyseisten tuotteiden houkuttelevuuden vähentämisellä voidaan omalta osaltaan vähentää tupakoinnin ja riippuvuuden yleistymistä sekä uusien käyttäjien että tapakäyttäjien kohdalla.

Tämän jälkeen unionin tuomioistuin toteaa, että direktiiviä annettaessa jäsenvaltioiden säännöstöjen välillä oli olemassa merkittäviä eroavuuksia, koska joissakin jäsenvaltioissa oli laadittu erilaisia luetteloja sallituista tai kielletyistä maku- ja aromiaineista, kun taas toisissa ei ollut annettu tältä osin erityistä säännöstöä. Unionin tuomioistuin katsoo lisäksi, että kun direktiivillä kielletään sellaisten tupakkatuotteiden markkinoille saattaminen, joissa on jokin tunnusomainen maku, sillä ehkäistään tällainen jäsenvaltioiden säännöstöjen eriytyminen. Unionin tuomioistuin on näin ollen sitä mieltä, että tällaisella kiellolla helpotetaan tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden

¹ Tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamista, esittämistä ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä sekä direktiivin 2001/37/EY kumoamisesta 3.4.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/40/EU (EUVL L 127, s. 1).

² Tupakoinnin torjuntaa koskeva Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimus, joka allekirjoitettiin Genevessä 21.5.2003.

³ Kyseistä kieltä sovelletaan tupakkatuotteisiin, joissa on jokin erityinen tunnusomainen maku ja joiden myyntimäärä unionin laajuisesti on vähintään kolme prosenttia myynnistä tietyssä tuoteluokassa.

sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja se samanaikaisesti soveltuu varsinkin nuorten terveyden suojelun korkean tason varmistamiseen.

Unionin tuomioistuin katsoo lisäksi, että unionin lainsäätäjät saattoi vahvistaa tällaisen kiellon legitimiin laajaa harkintavaltaansa käyttäen, koska Puolan suosittamalla vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä ei voida saavuttaa yhtä hyvin tavoiteltua päämäärää. Unionin tuomioistuimen mukaan näet sen ikärajan nostamisella, josta alkaen tupakkatuotteita, joissa on jokin tunnusomainen maku, voidaan käyttää, yksinomaan kyseisten tupakkatuotteiden osalta, tupakkatuotteiden rajatylittävän myynnin kieltämisellä tai sellaisen terveysvaroituksen sisällyttämisellä pakkausmerkintöihin, jossa ilmoitetaan, että tupakkatuotteet, joissa on jokin tunnusomainen maku, ovat terveydelle yhtä haitallisia kuin muut tupakkatuotteet, ei voida vähentää kyseisten tuotteiden houkuttelevuutta eikä näin ollen estää henkilöitä, jotka ylittävät vahvistetun ikärajan, aloittamasta tupakan käyttöä. Unionin tuomioistuin toteaa lopuksi, ettei tällainen kieltoloukkaa toissijaisuusperiaatetta.

Unionin tuomioistuin täsmentää heti aluksi **tupakkatuotteiden pakkausmerkintöjen ja pakkausten yhtenäistämistä**, että jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön muita vaatimuksia pelkästään tupakkatuotteiden pakkauksiin liittyvien sellaisten näkökohtien osalta, joita ei ole yhdenmukaistettu direktiivillä.

Unionin tuomioistuin katsoo kiellostä kiinnittää vähittäismyyntipakkausten pakkausmerkintöihin, myyntipäälykseen ja itse tupakkatuotteisiin tekijöitä tai ominaisuuksia, jotka voivat edistää kyseisten tuotteiden myyntiä tai kannustaa niiden kulutukseen, vaikka kyseiset tekijät tai ominaisuudet pitäisivätkin aineellisesti paikkansa, että kyseisellä kiellolla yhtäältä voidaan suojella kuluttajia tupakointiin liittyviltä riskeiltä eikä sillä toisaalta ylitetä niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista tavoitellun päämäärän toteuttamiseksi. Sen mukaan säännöt, jotka koskevat terveysvaroitusten koskemattomuutta pakkauksen avaamisen jälkeen, terveysvaroitusten sijaintia ja vähimmäismittoja sekä savukkeiden vähittäismyyntipakkausten muotoa ja vähittäismyyntipakkauksessa olevien savukkeiden vähimmäismäärää, ovat lisäksi oikeasuhteisia.

Unionin tuomioistuin toteaa lisäksi, ettei unionin lainsäätäjät ole ylittänyt niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on soveltuva ja tarpeellinen, kun se on säätänyt, että kussakin vähittäismyyntipakkauksessa tai myyntipäälyksessä on oltava terveysvaroitukset, jotka muodostuvat tekstistä ja värivalokuvasta ja jotka kattavat 65 prosenttia kunkin vähittäismyyntipakkauksen etu- ja takapuolen ulkopinnasta.

Unionin tuomioistuin huomauttaa **sähkösavukkeisiin sovellettavasti erityisjärjestelmästä**, jossa säädetään muun muassa valmistajien ja maahantuojien velvollisuudesta (johon liittyy kuuden kuukauden standstill-velvollisuus) ilmoittaa kansallisille viranomaisille kaikista tuotteista, joita ne aikovat saattaa markkinoille, erityisistä varoituksista, 20 mg/ml-suuruudesta nikotiiniin enimmäispitoisuudesta, velvollisuudesta liittää lehtinen, erityisestä mainostus- ja sponsorointikiellosta sekä vuosittaisia selvityksiä koskevista velvollisuuksista, että sähkösavukkeet poikkeavat objektiivisilta ominaisuuksiltaan tupakkatuotteista. Unionin lainsäätäjät ei näin ollen ole loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, kun se on päättänyt soveltaa kyseisiin savukkeisiin erillistä oikeudellista järjestelmää, joka on lisäksi lievempi kuin tupakkatuotteisiin sovellettava järjestelmä.

Unionin tuomioistuin huomauttaa lisäksi, että kun otetaan huomioon sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden kasvavat markkinat, kansallisia säännöksiä, jotka koskevat edellytyksiä, jotka kyseisten tuotteiden on täytettävä, voidaan lähtökohtaisesti pitää tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoituksina, jos unionin tasolla ei ole toteutettu yhdenmukaistamista. Unionin tuomioistuin toteaa myös, että kun direktiivissä sallitaan jäsenvaltioiden kieltää sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden rajatylittävä etämyynti ja asetetaan jäsenvaltioille, jotka eivät kiellä kyseistä myyntiä, tiettyjä yhteisiä sääntöjä, sillä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus estää vaatimustenmukaisuutta koskevien sääntöjen kiertäminen.

Unionin tuomioistuin korostaa, että sähkösavukkeiden käyttöön liittyvät tunnetut ja potentiaaliset riskit ovat johtaneet siihen, että unionin lainsäätäjät on ryhtynyt toimiin ennalta varautumisen

periaatteesta ilmenevien vaatimusten mukaisesti. Tältä osin se, että sähkösavukkeisiin sovelletaan ilmoitusjärjestelmää, ei ole ilmeisen soveltumatonta unionin lainsäätäjän tavoitteleman päämäärän saavuttamiseen eikä sillä ylitetä selvästi sitä, mikä on tätä varten tarpeellista. Unionin tuomioistuin hylkää lisäksi väitteen, jonka mukaan sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden valmistajille ja maahantuojille asetettu velvollisuus toimittaa jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille vuosittain eräitä tietoja, joiden avulla kyseiset viranomaiset voivat seurata markkinoiden kehitystä, loukkaa suhteellisuusperiaatetta ja oikeusvarmuuden periaatetta. Kun lainsäätäjä vahvisti, että sähkösavukkeiden nesteessä oleva nikotiinipitoisuus voi olla enintään 20 mg/ml, se ei toiminut myöskään mielivaltaisesti eikä ylittänyt selvästi rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on soveltuvaa direktiivin päämäärän saavuttamiseen ja sitä varten tarpeellista.

Unionin tuomioistuin toteaa myös, ettei ole suhteetonta vaatia, että sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkauksissa on erillinen lehtinen, ja ettei ole myöskään suhteetonta kieltää sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden osalta kaupallista viestintää ja sponsorointia. Taloudellisille toimijoilla asetetulla kiellolla mainostaa tuotteitaan ei lisäksi vaikuteta unionin perusoikeuskirjassa tunnustettujen elinkeinovapauden ja omaisuudensuojan keskeiseen sisältöön.

Unionin tuomioistuin toteaa lopuksi, ettei sähkösavukkeisiin sovellettava erityisjärjestelmä loukkaa toissijaisuusperiaatetta.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomioiden ([C-358/14](#), [C-477/14](#) ja [C-547/14](#)) koko tekstit julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" ☎ +32 2 2964 106